

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอนุบาล 2 โดยการประยุกต์ใช้การวิจัยเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา

พันธุธัช ศรีทิพพันธุ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อีเมล: phanthadlsri@mbu.ac.th

วิไลรัตน์ จุลเดช

โรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา

อีเมล: virailatjul@gmail.com

รัชชวี เถาโต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อีเมล: raktawee.tao@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังกะหร่องค์ประกอบของคณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กระดับปฐมวัยจากผลการวิจัย 2) เปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมที่ได้จากการสังเคราะห์ผลการวิจัย การศึกษาเป็น 2 ระยะ ระยะแรกกลุ่มเป้าหมายคืองานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องระหว่างปี พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2565 จำนวน 10 เรื่อง ในฐานข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ระยะที่สอง กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 27 คน โรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย หนังสือนิทานประกอบภาพส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 เรื่อง ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ความมีน้ำใจ จิตอาสา แบบสังเกตพฤติกรรมการแสดงคุณลักษณะทางคุณธรรม จริยธรรม แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ จำนวน 15 แผน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความก้าวหน้า แปลผลและสรุปผลบรรยายได้ตาราง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิจัยส่วนใหญ่ใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในเด็กปฐมวัย และมุ่งศึกษาคุณธรรม จริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา
2. การทดลองจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพให้กับเด็กอนุบาลปีที่ 2 และมีการสังเกตบันทึกพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา หลังการทดลองจัดกิจกรรมเด็กมีการแสดงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.30

คำสำคัญ : การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม, การวิจัยเป็นฐาน, นักเรียนอนุบาล 2

Developing Morality and Ethics of Kindergarten Students 2 by Applying Research Based. Wimon Wittaya Community Municipal School.

Phanthad Srithiphan

Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

E-mail: phanthadsri@mbu.ac.th

Wirailax Juldath

Chumchonwimonwitthaya Municipality School

E-mail: virailatjul@gmail.com

Raktawee Taoto

Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University

E-mail: raktawee.tao@mbu.ac.th

ABSTRACT

Objectives of the research were 1) Synthesize elements of morality ethics and activities to promote the development of morality and ethics in early childhood children from research results. 2) Compare the results of moral and ethical development of kindergarten student 2 before and after receiving activities obtained from a synthesis of research results. The study was in 2 phases. The first target group was 10 related research studies in Thailand between 2017 and 2022 in a reliable database. The second phase, the target group was Kindergarten 2 students, semester 2, academic year 2021, totaling 27 people, Wimon Wittaya Community Municipal School. Research instrument include Illustrated storybook promoting morality Ethics of kindergarten student 2, 3 topics: honesty, unity, kindness, volunteerism, behavior observation form showing moral and ethical characteristics. 15 plans for organizing activities to enhance experiences. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. Progress Index Interpret the results and summarize the results in the description below the table.

The results showed that.

1. Most of the research results used storytelling activities to develop morality. Ethics in early childhood and focus on studying morality Ethics of honesty, unity, and kindness, volunteerism.

2 An experiment in organizing storytelling activities with pictures for kindergarten student
2. Observing and recording behaviors in the areas of honesty, integrity, unity, kindness, and volunteerism. After the experiment in organizing the activities, students showed behaviors in the areas of honesty, integrity, unity, and Kindness and volunteerism increased more than before studying. Accounting for 21.30 percent.

Keyword: Development of morality and ethics, Research based, Kindergarten students 2

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การจัดการศึกษาปฐมวัย นับได้ว่าเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการวางรากฐานชีวิต การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงาน การจัดการ การคิด มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้แปลก ๆ ใหม่ ๆ มาเพิ่มพูนความรู้ สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ ตลอดจนการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งมีความสอดคล้องกับการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ฉบับที่ 3 พุทธศักราช 2553 และฉบับที่ 4 พุทธศักราช 2562) มาตราที่ 22 ที่กล่าวถึงการจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพและในมาตราที่ 24 กล่าวว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการและการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2561) และด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้น ควรที่จะต้องเริ่มต้นตั้งแต่ปฐมวัย เพราะเด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่ายิ่งต่อการสืบต่อมรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ อนาคตของชาติจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของเด็ก เด็กที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ มีพัฒนาการทุกด้านที่เหมาะสมกับวัยจะเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนรู้ของมนุษย์คือ แรกเกิดถึง 7 ปี หากส่งเสริมหลังจากวัยนี้ถือว่าสายเสียแล้ว เพราะการพัฒนาสมองของมนุษย์ในช่วงวัยนี้สามารถพัฒนาไปถึง 70 % ควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุขจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม (อัญชลี ไสยวรรณ, 2555) ดังนั้นเด็กในวัยเริ่มแรกของชีวิต หรือที่เรียกว่า “เด็กปฐมวัย” คือ วัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี จัดว่าระยะที่สำคัญที่สุดของชีวิต ทั้งนี้เพราะพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ของมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม บุคลิกภาพ โดยเฉพาะด้านสติปัญญาจะเจริญมากที่สุดในช่วงนี้ การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมทักษะและพัฒนาการให้กับเด็กในช่วงนี้จึงมีความสำคัญมาก การจัดการศึกษาปฐมวัยนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐาน หลักการของ

ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ใช้กิจกรรมรูปแบบบูรณาการผ่านการเล่นที่หลากหลาย ให้สอดคล้องเหมาะสมกับวัยความสนใจและเป็นประสบการณ์ตรง ที่เด็กได้ ลงมือปฏิบัติจริง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2561)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมุ่งจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตแบบวัฒนธรรมไทย และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างและหล่อหลอมให้เด็กเกิดคุณลักษณะเป็นคนดี มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังกล่าวไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้าน ตามวัย และความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในสังคม คือ เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเป็น จะต้องจัดสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสมตรงกับ ความสนใจและความต้องการของเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมและเล่นทั้งนี้การให้เด็กมีโอกาสทำกิจกรรมและเล่นเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้มีพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา และเพิ่มพูนการเรียนรู้ให้กับเด็ก การเล่นยังช่วยให้เด็ก

ได้หาประสบการณ์ด้วยตนเอง ในกระบวนการเล่นของเด็ก เช่น การรู้จักรอคอย ทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นต้น ในแต่ละขั้นตอนที่กล่าวมาจะส่งเสริมให้เด็กมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและ ต่อส่วนรวม เป็นการส่งเสริมพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อให้เด็กได้ฝึกฝนความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบให้เกิดกับตนเอง ในการพัฒนาเด็กให้บรรลุผลดังกล่าว ทุกฝ่ายนับตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องเห็นความสำคัญและคุณค่าของเด็กในการร่วมกันสร้างเสริมและพัฒนาเด็กช่วยกันขัดเกลาให้เด็กมีคุณลักษณะความมีวินัยและความรับผิดชอบ มีจิตใจที่ตั้งมั่นบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และความต้องการของเด็ก จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีความสุข ค่อยเป็นค่อยไป ไม่หักโหม ทำให้เด็กค่อยซึมซับสิ่งที่ได้รับโดยไม่รู้ตัว แต่สังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ทางสังคมมากมาย โดยเฉพาะระบบเศรษฐกิจที่เน้นการเพิ่มผลผลิตทำให้ค่านิยม ความดีงาม คุณธรรมจริยธรรม เริ่มเบี่ยงเบนออกจากศีลธรรมจรรยาของศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป ค่านิยมทางวัตถุถ่ายทอดจากสังคมเมืองมาสู่สังคมชนบทและครอบครัวเยาวชนได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชนที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศ

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กระดับปฐมวัย มีความพยายามจากนักวิชาการและนักการศึกษาในการแสวงหาแนวทางและรูปแบบการจัดกิจกรรม ทั้งนี้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research Base Learning: RBL) เป็นแนวทางหนึ่งที่ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้ ซึ่งรูปแบบที่นิยมในการจัดการเรียนการสอนมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ การนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบการสอน และการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (เสาวภา วิชาติ, 2554, ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2563) โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิจัยเป็นฐาน ทั้งในลักษณะของการ

นำกระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัยมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก การร่วมกันศึกษาสภาพปัญหา ขั้นตอนที่สองคือการวางแผนการพัฒนาร่วมกัน ขั้นตอนที่สามคือการดำเนินการตามแผนการหรือแนวทาง และขั้นสุดท้ายคือการนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหา ทั้งนี้ในการประยุกต์ใช้ขึ้นอยู่กับระดับของผู้เรียนและจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอน

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กในระดับปฐมวัย ซึ่งมีความสำคัญดังได้กล่าวมาข้างต้น โดยได้ใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานซึ่งจะศึกษาผลการวิจัยของนักวิชาการ และนักวิจัยที่ได้ทำการศึกษาไว้ และสังเคราะห์กิจกรรมที่มีความเหมาะสมและประสบผลสำเร็จในการพัฒนา และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กปฐมวัย สังเคราะห์ผลของการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลคุณธรรม จริยธรรม ที่ควรได้รับการพัฒนาในเด็กปฐมวัย ควรประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรมด้านใดบ้าง และผลการวิจัยที่ใช้กิจกรรมนั้นส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการคุณธรรม จริยธรรมนั้นจริงหรือไม่ โดยดำเนินการศึกษากับเด็กในโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทย์ฯ ซึ่งผู้ศึกษาเป็นครูผู้สอนและจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กในระดับปฐมวัยของโรงเรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กระดับปฐมวัยจากผลการวิจัย
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมที่ได้จากการสังเคราะห์ผลการวิจัย

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กปฐมวัย และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในเด็กปฐมวัย จากการสังเคราะห์ผลการวิจัย
2. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ได้รับการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทางของผลการวิจัย
3. ได้แนวทางสำหรับครูและผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ตามแนวทางการใช้ผลการวิจัยเป็นฐาน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

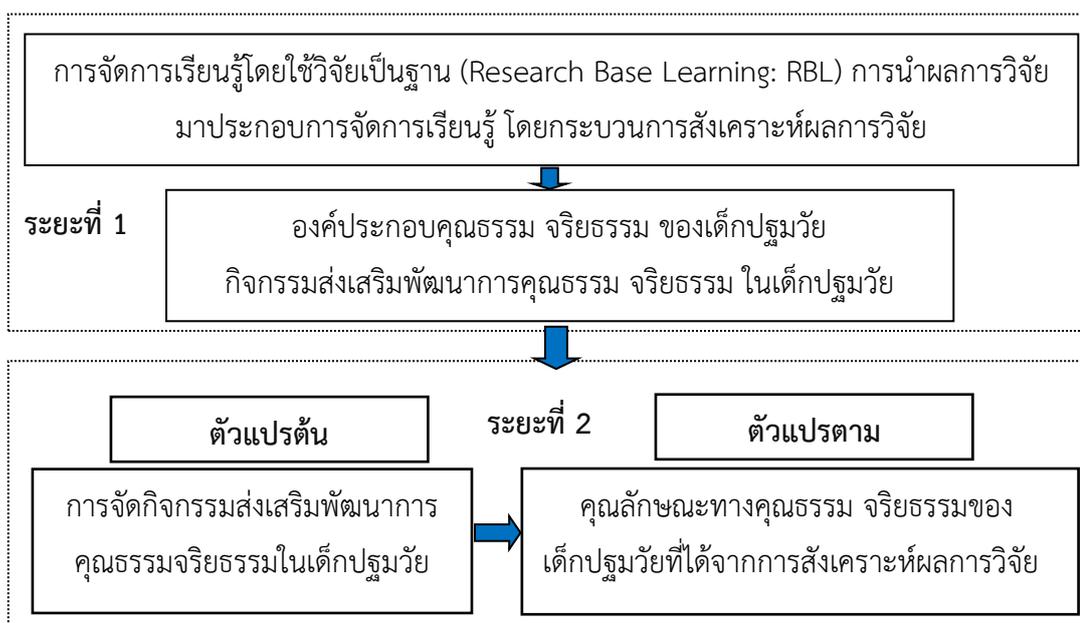
กรอบแนวคิดในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด หลักการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 แนวคิด ทฤษฎีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

สำหรับเด็กปฐมวัย ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย ความหมายและขอบข่ายของคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย การสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย

แนวคิดทฤษฎีรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research Base Learning: RBL) มีหลายรูปแบบ แต่รูปแบบที่เป็นที่นิยมในการจัดการเรียนการสอนมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ การนำผลการวิจัยมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ และการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้แบบวิจัยเป็นฐานโดยการใช้ผลการวิจัยประกอบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำงานวิจัยของตนเอง หรือผู้อื่นในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังทำการเรียนรู้อยู่ มาเล่าให้ผู้เรียนฟัง หรือให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามผลของการวิจัย โดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากผลงานวิจัย เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้

แนวคิดทฤษฎีการเสริมแรงของสกินเนอร์จากทฤษฎีของสกินเนอร์ ในการนำมาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในเด็กปฐมวัย คือ ผู้ใหญ่ต้องกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ผู้ใหญ่ให้รางวัล เสริมแรงทางบวก ถ้าแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมให้ลงโทษเด็กจะเรียนรู้จากผลการกระทำที่ถูกและผิด และแนวคิดทฤษฎีทางสังคมของแบนดูรา การนำมาใช้ในการคุณธรรมเด็กปฐมวัยคือ การเลือกตัวแบบที่ดีและให้เด็กจดจำ และให้การเสริมแรงเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ตามตัวแบบรวมทั้งสังเกตตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีแล้วถูกลงโทษ เพื่อเป็นการระงับหรือยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ข้างต้นเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยดำเนินการสองระยะดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กระดับปฐมวัยจากผลการวิจัย

กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็นผลการวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ในเด็กระดับอนุบาล ช่วงเวลาทำการวิจัยระหว่างปี พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2565 จำนวน 10 เรื่องในฐานข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เครื่องมือที่ใช้รวบรวม เป็นแบบรวบรวมข้อมูลผลการวิจัย ที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้น

การดำเนินการศึกษา ผู้ศึกษาสืบค้นข้อมูลผลงานวิจัยในประเทศไทย สืบค้นฐานข้อมูลดังนี้ 1) Thai Digital Collection (TDC) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2) Research Gateway Common Service สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) 3) ฐานข้อมูลวารสาร วิชาการ Thai Journals Online (ThaiJO) 4) เบราเซอร์สืบค้นฐานข้อมูลงานวิจัย Google Scholar

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ความถี่ในการสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อหาองค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในเด็กปฐมวัย

ระยะที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลัง การได้รับการจัดกิจกรรมที่ได้จากการสังเคราะห์ผลการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 4-5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ใน ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา สังกัดกอง การศึกษา เทศบาลเมืองตราด กรมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จำนวน 27 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) หนังสือนิทานประกอบภาพส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 3 หน่วย หน่วยที่ 1 ความซื่อสัตย์ หน่วยที่ 2 ความสามัคคี และ หน่วยที่ 3 ความมีน้ำใจ จิตอาสา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence: IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกตัวชี้วัด 2) แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการแสดง คุณลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ ดัชนีความสอดคล้อง อยู่ ระหว่าง 0.8-1.00 3) แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ด้วยหนังสือนิทานประกอบภาพส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 15 แผนการจัดประสบการณ์ ใช้เวลาแผนการจัดประสบการณ์ละ 20 นาที ตรวจสอบความ ตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ ดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.8-1.00

6. ผลการวิจัย

1) ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กระดับปฐมวัย จากผลการวิจัย จำนวน 10 เรื่องในประเทศไทย มีการศึกษาองค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม 11 ด้าน ประกอบด้วย ความ

ชื่อเสียงสุจริต ความเมตตากรุณา ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ความขยัน ความรับผิดชอบ การประหยัด อดออม ความสะอาด ความอดทน อดกลั้น ความสุภาพ การมีมารยาท ความมีน้ำใจ จิตอาสา และมีการใช้ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กปฐมวัยจำนวน 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการเล่านิทาน กิจกรรมการดูการ์ตูนแอนิเมชัน กิจกรรมการเล่านิทานประกอบสถานการณ์จำลอง ผลการสังเคราะห์ ผลการวิจัยส่วนใหญ่มีแนวโน้มใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย และมุ่งศึกษาคุณธรรม จริยธรรมในเด็กปฐมวัยด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐานของคะแนน จากแบบสังเกต และการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้วยหนังสือนิทานประกอบภาพส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม คะแนนที่นำมาคำนวณผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรม จำแนกออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

คะแนนจากการสังเกต ก่อนการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทาน โดยจะสังเกตพฤติกรรมทุกวัน และทุกด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา โดยมีคะแนนด้านละ 15 คะแนน วันละ 3 ด้าน รวมวันละ 45 คะแนน เป็นเวลา 5 วัน คิดเป็น 225 คะแนน

คะแนนจากการสังเกตระหว่างการจัดกิจกรรม โดยจะทำการสังเกตทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน ครั้งละ 15 คะแนน จัดกิจกรรม 5 วัน ต่อนิทานหนึ่งเรื่อง รวมทั้งห้าวัน คะแนนเก็บ 75 คะแนน ถ้าจัดกิจกรรมครบทั้ง 3 เรื่องจะมีคะแนนเก็บทั้งหมด 225 คะแนน

คะแนนจากการสังเกต หลังการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทาน โดยจะสังเกตพฤติกรรมทุกวัน และทุกด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา โดยมีคะแนนด้านละ 15 คะแนน วันละ 3 ด้าน รวมวันละ 45 คะแนน เป็นเวลา 5 วัน คิดเป็น 225 คะแนน

ตารางที่ 1 แสดงรายละเอียดของคะแนนระหว่างจัดกิจกรรม

ลำดับที่	ก่อนจัดกิจกรรม	หน่วยการเรียนรู้	คะแนนระหว่างจัดกิจกรรม	หลังจัดกิจกรรม
1	45	ความซื่อสัตย์สุจริต	75	45
2	45	ความสามัคคี	75	45
3	45	ความมีน้ำใจ จิตอาสา	75	45
รวม	225	3 หน่วยการเรียนรู้	225	225

ข้อมูลจากการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทาน โดยจะสังเกตพฤติกรรมทุกวันและทุกด้าน คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา ก่อนการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทาน เด็กอนุบาลปีที่ 2 มีการแสดงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา มีคะแนนเฉลี่ย

170.59 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.26 คะแนน ระหว่างการจัดกิจกรรมเล่านิทาน เด็กอนุบาลปีที่ 2 มีการแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมทุกด้านรวมกันมีคะแนนเฉลี่ย 200.30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.49 คะแนน และหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานครบทุกหน่วยทั้งสามเรื่องแล้ว เด็กอนุบาลปีที่ 2 มีการแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ทุกด้านรวมกันมีคะแนนเฉลี่ย 218.52 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.70 คะแนน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเด็กอนุบาลปีที่ 2

ผลการทดลอง	คะแนนเต็ม	μ	σ	ร้อยละ	ร้อยละพัฒนา
ก่อนการจัดกิจกรรม	225	170.59	3.26	75.81	21.30
หลังการจัดกิจกรรม	225	218.52	1.70	97.12	

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทาน โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เด็กอนุบาลปีที่ 2 มีการแสดงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.30

7. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กระดับปฐมวัย จากผลการวิจัย จำนวน 10 เรื่องในประเทศไทย มีการศึกษาองค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม 11 ด้าน ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ความขยัน ความรับผิดชอบ การประหยัด อุดม ความสะอาด ความอดทน อดกลั้น ความสุขภาพ การมีมารยาท ความมีน้ำใจ จิตอาสา และมีการใช้กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กปฐมวัยจำนวน 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการเล่านิทาน กิจกรรมการดูการ์ตูนแอนิเมชัน กิจกรรมการเล่านิทานประกอบสถานการณ์จำลอง ผลการวิจัยส่วนใหญ่มีแนวโน้มใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย และมุ่งศึกษาคุณธรรม จริยธรรมในเด็กปฐมวัยด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา

2. การเปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรม พบว่า ก่อนการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทาน เด็กอนุบาลปีที่ 2 มีการแสดงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา มีคะแนนเฉลี่ย 170.59 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.26 คะแนน ระหว่างการจัดกิจกรรมเล่านิทาน เด็กอนุบาลปีที่ 2 มีการแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมทุกด้านรวมกันมีคะแนนเฉลี่ย 200.30 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.49 คะแนน และหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานครบทุกหน่วยทั้งสามเรื่องแล้ว เด็กอนุบาลปีที่ 2 มีการแสดงพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ทุกด้าน

รวมกันมีคะแนนเฉลี่ย 218.52 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.70 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบพบว่าหลังการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทาน โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีการแสดงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.30

8. อภิปรายผลการวิจัย

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กระดับปฐมวัย มีการศึกษาองค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม 11 ด้าน ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคี ความขยัน ความรับผิดชอบ การประหยัดอดออม ความสะอาด ความอดทน อดกลั้น ความสุภาพ การมีมารยาท ความมีน้ำใจ จิตอาสา และมีการใช้กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้กับเด็กปฐมวัยจำนวน 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการเล่านิทาน กิจกรรมการดูการ์ตูนแอนิเมชัน กิจกรรมการเล่านิทานประกอบสถานการณ์จำลอง และผลการวิจัยส่วนใหญ่มีแนวโน้มใช้กิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย และมุ่งศึกษาคุณธรรม จริยธรรมในเด็กปฐมวัยด้าน ความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ โดยใช้กิจกรรมเล่านิทานที่มีการสอดแทรกเนื้อหาทางคุณธรรมจริยธรรมที่มีการกำหนดค่านิยมที่จะปลูกฝังไว้ให้ชัดเจน เลือกแตงนิทานให้สอดคล้องกับค่านิยมที่กำหนด ก่อนเล่าเรื่องจากนิทานผู้ศึกษาใช้วิธีนำเข้าสู่เรื่องที่จะเล่า โดยเล่าเรื่องด้วยภาษาง่าย ๆ ใช้ท่าทางประกอบ ให้ระดับเสียงสูง ต่ำ จนจบเรื่อง ทำให้นักเรียนนำไปคิดต่อขยายความคิดของนักเรียน และหลังจากเล่านิทานจบมีการอภิปราย เพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ การกระทำตัวละครในนิทานหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ และช่วยกันสรุปค่านิยมที่แฝงอยู่ ทำให้นักเรียนได้รับค่านิยม และการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักกิริยามารยาท และถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม เพราะนักเรียนช่วงอนุบาลจะจดจำการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อนำไปปฏิบัติตาม สอดคล้องกับแนวคิดของโคลเบอร์กที่กล่าวถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กปฐมวัยจะอยู่ในขั้นที่หนึ่ง คือ หลักการหลบหลีกหลักการลงโทษ (2-7ปี) การพัฒนาจริยธรรมของคนจะมีการเปลี่ยนแปลงตามวัย สืบเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ได้รับ โคลเบอร์กเชื่อว่า พัฒนาการจริยธรรมเป็นไปตามลำดับขั้นที่หนึ่งผ่านไปตามลำดับจนถึงขั้นที่หก จะข้ามขั้นไม่ได้เพราะคนเราจะใช้เหตุผลในขั้นต่ำกว่าก่อน ต่อมาเมื่อได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ เพิ่มขึ้น สามารถเข้าใจความหมายของประสบการณ์เก่าได้ดีขึ้น จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและเหตุผลทำให้การใช้เหตุผลในขั้นที่สูงมีมากขึ้น ส่วนเหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าจะได้รับการใช้น้อยลงและถูกทิ้งไปในที่สุด นอกจากนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของขวัญฟ้า รังสิยานนท์ (2558) กล่าวว่ากระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในเด็กปฐมวัยควรเชื่อมโยงให้เกิดการสอดผสาน กับการพัฒนาทั้งสี่ด้านจำเป็นจะต้องพัฒนาไปพร้อมกัน เพื่อให้เด็กได้เกิดความพร้อม มีแนวทางในการต่อยอดการพัฒนาในระยะยาว

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ที่สามารถสังเกตได้จากการแสดงพฤติกรรมของเด็ก และสะท้อนถึงวิธีการคิดของเด็กในขณะที่แสดงพฤติกรรมนั้น ดังนั้นครูผู้จัดกิจกรรมจึงมีบทบาทสำคัญ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือการจัดประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมเด็กปฐมวัย ให้ความสำคัญกับบทบาทของครูที่ต้องมีความเป็นโอบอ้อมอารีย์ มีกัลยาณมิตร คือพร้อมจะแนะนำ สนับสนุน ช่วยเหลือ แสดงความรักความเมตตาต่อเด็กอย่างจริงใจและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก อบรมกล่อมเกล่าและปลูกฝังให้เด็กเป็นคนดี ไม่เบียดเบียนตน สิ่งรอบตัว ผู้อื่น และช่วยเหลือเกื้อกูลต่อกัน โดยใช้ปัญญาคิดพิจารณาการกระทำของตน มองเห็นผลดี ผลเสียที่อาจเกิดขึ้น และคิดแก้ปัญหาได้ ในขณะเดียวกันที่ทำนั้น ก็ทำโดยจิตที่ตั้งมั่น ใสใจ อยากรทำและลงมือทำไปแล้วสบายใจ จึงพัฒนาความเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ไปพร้อม ๆ กันทำให้ผลการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกมามีคะแนนร้อยละที่สูง และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ ที่เน้นขั้นตอนการเสริมสร้างจิตพิสัย นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แสดงออกมาในขณะที่เรียนที่สามารถพบได้มากคือ มีความสนใจในกิจกรรมเล่านิทานและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยจะถามครูว่า “วันนี้จะได้ฟังนิทานอีกไหม” คือมีความสนใจกิจกรรมเล่านิทานและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยจะถามครูว่า “วันนี้จะได้ฟังนิทานอีกไหม” “วันนี้จะได้ออกไปข้างนอกหรือเปล่า” สำหรับการใช้ขั้นตอนการเสริมสร้างจิตพิสัยการรับรู้ของนักเรียนสามารถคิดได้ว่า สิ่งไหนควรทำสิ่งไหนไม่ควรทำ เห็นประโยชน์และโทษสิ่งนั้น ๆ สะท้อนความรู้สึกรักนักเรียนสามารถแสดงถึงความรู้สึกรักและแสดงความคิดเห็นตามที่นักเรียนรู้สึกได้ ความพร้อมกระตือรือร้นนักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้ตามที่คิดและรู้สึก เช่น การทิ้งขยะให้ถูกที่การช่วยเหลือเพื่อนและผู้อื่น ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานบ้าน เป็นต้น การใช้ขั้นตอนการเสริมสร้างจิตพิสัยความพร้อมและความเข้าใจในกระบวนการ รวมทั้งการใช้สื่อการเรียนการสอน เรื่องของนิทาน เทคนิคการเล่านิทาน การดำเนินการอย่างต่อเนื่องปรับและประยุกต์ยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่จะจัดให้นักเรียน องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีพฤติกรรมแสดงคุณลักษณะทางคุณธรรมจริยธรรมที่กำหนด สอดคล้องกับผลงานวิจัยอนุวัฒน์ เปาพาทย์ (2565) สิริรัตนา มุงคุณโคตร ทศนีย์ นาคคุณทรง (2565) นันทน์ภัส มงคลสังข์ (2564) ศุภวัฒน์ บุญยาคดี, นนทชนนภพ ปาลินทร์, คตศิลป์ ออกอุ้น, และพรธนาดี เสี่ยงมศักดิ์ (2564) สุรารักษ์ แก้วชะมอญ (2563) อรอนงค์ หมิกพิมล (2563) อัมรินทร์ แยมเพ็ง ทิพย์วิมล วังแก้วหิรัญ และสุพัฒน์ เศรษฐมกุล (2563) โนริยะ สมะมะแอ (2562) วิไลวรรณ ปันวัง จารุณีมณี กุล และชรินทร์มั่งคั่ง (2561) และจริตา จำพิมาย (2561) ที่พบว่าการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็กปฐมวัย ครูผู้จัดกิจกรรมมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมของเด็กไปพร้อม ๆ กับสื่อและวิธีการจัดกิจกรรม

2. การเปรียบเทียบผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็กอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรมพบว่าหลังการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทาน โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีการแสดงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 21.30 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การดำเนินการศึกษาได้ดำเนินการภายใต้การใช้แนวคิดการ

จัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research Base Learning: RBL) โดยได้สังเคราะห์ผลการวิจัยที่ได้ดำเนินการผ่านมาแล้ว และได้ผลเชิงรูปธรรม เพียงแต่แตกต่างกันในเชิงพื้นที่และบริบทของกลุ่มตัวอย่าง ทำให้มีความเชื่อมั่นก่อนที่จะดำเนินการศึกษาว่าจะสามารถช่วยพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเด็กได้ดีขึ้น เพราะว่าการนำผลการวิจัยมาเป็นฐานในการกิจกรรมทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิดระดับสูง เป็นการสอนและการทำวิจัยไปพร้อมกันผสมผสานกลมกลืนกัน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เนื้อหาความรู้และ ครูผู้สอนได้รับการกระบวนการวิจัย สอดคล้องกับทศนา เขมมณี (2560) ได้นิยามการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานไว้ว่า เป็นการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ใหม่หรือคำตอบที่เชื่อถือได้ โดยใช้กระบวนการสืบสอบในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัยในการดำเนินการสืบค้น พิสูจน์ ทดสอบ เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การนำกระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัยมาเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ หรือนำเอากระบวนการวิจัยมาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะที่มุ่งศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของจตุรรัตน์ วงศ์ไชย (2565) กัลยา สร้อยสิงห์ (2564) แจ่มละมัย โจรระสา (2560) และอาพีพี ลาเต๊ะ (2560) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานสามารถที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนได้แนวทางหนึ่ง เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง รู้จักวิธีการแก้ปัญหา พัฒนาความคิดภายใต้การแนะนำ ช่วยเหลือจากครูและสามารถนำความรู้หลักการ เกิดการคิดวิเคราะห์ และนำไปใช้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามซึ่งคำถามที่ใช้เป็นคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนได้คิดและเร้าความสนใจของเด็กเป็นคำถามที่ไม่ยากเกินไป ส่งผลให้ผลการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเด็กอนุบาลปีที่ 2 หลังการได้รับการจัดกิจกรรมพบว่าหลังการทดลองจัดกิจกรรมเล่านิทาน โดยใช้หนังสือ นิทานประกอบภาพส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม มีการแสดงพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความสามัคคี และความมีน้ำใจ จิตอาสา เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เล่านิทานประกอบภาพควรคำนึงถึงระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ต้องมีความเหมาะสมกับวัย กับสมาธิ และความสนใจของเด็ก ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของช่วงเวลาที่ใช้ในการเล่านิทาน และที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมทบทวน เช่น ในเด็กอายุ 5-6 ปี เวลาในการจัดกิจกรรมไม่ควรเกิน 15-20 นาที ถ้าใช้เวลาในการเล่านิทานนาน เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมทบทวนจะสั้นลง
2. นิทานหนึ่งเรื่องสามารถที่จะส่งเสริมให้เกิดทักษะหลายด้านในเด็กได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของครูผู้สอนในการที่จะปรับปรุงนิทานให้เหมาะสมกับจุดประสงค์ที่ต้องการได้อย่างไร
3. การตั้งคำถามในการเล่านิทานแต่ละเรื่อง นอกจากมุ่งให้เด็กเกิดความคล้อยตามในการกระทำของตัวละครในนิทานแล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกประการหนึ่ง คือ การถามคำถามจะต้องเป็นคำถาม

ปลายเปิดที่สามารถให้เด็กแสดงออกถึงความคิดของเด็กได้อย่างอิสระ คำถามที่ใช้ครูควรตั้งคำถามให้มีหลายคำถาม แต่ไม่จำเป็นต้องใช้ทุกคำถาม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และปฏิริยาของเด็กในขณะฟังนิทาน

4. การจัดกิจกรรมการทดลอง ควรมีข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อที่จะจัดกิจกรรมได้ง่ายขึ้น และแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนระดับอื่นได้

5. ควรมีการติดตามผลนักเรียนในระยะยาวหลังเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้วเพื่อดูผลการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมว่ายังมีอยู่มากน้อยเพียงใด

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบผลพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของเด็กปฐมวัย ระหว่างกลุ่มที่ใช้หนังสือนิทานภาพประกอบ กับกลุ่มที่เรียนตามแผนจัดประสบการณ์ปกติ

2. ผลการสังเคราะห์งานวิจัย ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมด้วยเทคนิควิธีการอื่น ๆ เช่น การเล่านิทานประกอบสถานการณ์จริง การใช้นิทานแอนิเมชัน

3. ควรมีการศึกษาผลกระทบสื่อการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดประสบการณ์ กระบวนการจัดประสบการณ์ ที่มีต่อการพัฒนาการทางด้านคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย

10. เอกสารอ้างอิง

กัลยา สร้อยสิงห์. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมบริการ. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 15(2), 381–396.

ขวัญฟ้า รังสิยานนท์. (2562). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะสมอง-อีเอฟ สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ในโรงเรียนเครือข่าย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต [รายงานวิจัย]. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

จริตา จำปีมาย. (2561). การ์ตูนแอนิเมชัน 3 มิติ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ด้านความขยัน สำหรับเด็กปฐมวัย เรื่อง ขนบปึงแสนร่อยของแม่ไก่แดง [โครงการงานนักศึกษาส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ, คณะวิทยาศาสตร์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

จุไรรัตน์ วงศ์ไชย. (2565). ผลการใช้รูปแบบการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (RBL) เพื่อยกระดับจิตนิสัย ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเจน (เจนจันทรานุกูล) [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยพะเยา.

แจ่มละมัย โจรระสา. (2560). การปฏิบัติการพัฒนาการคิดวิเคราะห์โดยใช้การวิจัยเป็นฐานสาระภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- มัธยมศึกษา เขต 29 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ทศนา แคมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทน์ภัส มงคลสังข์. (2564). การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบนิทานการ์ตูน แอนิเมชันเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 (5-6 ปี). *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(1), 40–59.
- โนริยะ สมะแอ. (2562). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านยะกัง) อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 2(6), 119–131.
- ไพฑูริย์ สีนารัตน์. (2563). *หลักและเทคนิคการสอนในระดับอุดมศึกษา*. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลวรรณ ปันวัง, จารุณี มณีกุล และ ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2562). การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานคุณธรรมเป็นสื่อเพื่อส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีของเด็กปฐมวัย. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น*, 6(2), 253–270.
- ศุภวัฒน์ บุญนาดี, นนทชนนภพ ปาลินทร, คตศิลป์ ออกอุ่น และพรรณวดี เสี่ยงมศักดิ์. (2564). ผลการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรมที่มีต่อพฤติกรรมการแบ่งปันของเด็กปฐมวัย. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(2), 113–122.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สิริรัตนา มุงคุณโคตร และทัศนีย์ นาคุณทรง. (2565). การจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อส่งเสริมคุณธรรมสำหรับเด็กปฐมวัย. *วารสารสถาบันวิจัยพินิจธรรม*, 9(1), 99–111.
- สุรารักษ์ แก้วชะมอญ. (2563). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานด้วยเทคนิคการเสริมแรงบวกผ่านการเล่านิทานเพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กระดับชั้นปฐมวัย. *วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 6(2), 136–149.
- เสาวภา วิชาดี. (2554). การศึกษาในกระบวนทัศน์ใหม่: การเรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน Education in the New Paradigm: Research-based Learning. *Executive Journal*, 31(3), 26–30.
- อนุวัฒน์ เปพาทย์. (2565). การออกแบบนิทานแอนิเมชันส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับเด็ก เรื่อง ขวานาผู้ซื้อสัตย์. *Industrial Technology Journal*, 7(1), 46–57.

- อรอนงค์ หมิกพิมล. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ โดยใช้นิทานเป็นสื่อ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมการอยู่ร่วมกันของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บ้านกะแตะแจะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อัญชลี ไสยวรรณ. (2555). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษาปฐมวัยสำหรับผู้ประเมินภายนอก. สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อัมรินทร์ แยมเพ็ง, ทิพย์วิมล ว่างแก้วทริฎ, สุพัฒน์ เศรษฐมกุล. (2563). ผลการจัดประสบการณ์ด้วยชุด กิจกรรมนิทานเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดโสธรวรารามวรวิหาร. วารสารบัณฑิตวิจัย, 11(3), 67–79.
- อาฟีฟี ลาเต๊ะ. (2560). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา สถิติและทักษะการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยการวิจัยและวิทยการปัญญา, 15(2), 120–132.

11. คำขอบคุณ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา ผู้บริหารท้องถิ่น ชุมชน ในเขตเทศบาลชุมชนวิมลวิทยาและผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือ ข้อมูล คำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณาบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย มา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง